

Widok ogólny domu od strony zachodniej.

Podmiejski dom dla wielopokoleniowej rodziny miał być przyjazny dla środowiska – energooszczędny, zintegrowany z ogrodem. Pomysł narodził się na początku lat 80. – dużo wcześniej, nim znaleziono odpowiednią działkę. Idea domu ekologicznego, niedrogiego w eksploatacji i wybudowanego z szacunkiem dla przyrody zainteresowała osoby, pragnące żyć z dala od zgiełku wielkiego miasta, w stałym kontakcie z naturą.

Na realizację przyszło jednak poczekać. Dom stanął dopiero na przełomie lat 80. i 90. w podwarszawskiej miejscowości o klimacie miasta-ogrodu. Wytrzymał próbę czasu – właściciele nadal są z niego bardzo zadowoleni. Nie wszystkie elementy architektury udało się zrealizować zgodnie z założeniami, jednak drobne kompromisy (np. papowy gont zamiast dachówki ceramicznej czy plastikowe okna zamiast drewnianych) nie osłabiły głównych założeń projektu.

Architektura domu jest raczej tradycyjna niż nowoczesna. Proporcje całości i kształt dachu nawiązują do ponadczasowych, sprawdzonych wzorców rodzimego budownictwa. For-

ma odzwierciedla dążenie do jak najskuteczniejszej ochrony domu przed stratami ciepła w zimie i przegrzaniem w lecie, a także do jak najlepszego wykorzystania naturalnego światła w pomieszczeniach mieszkalnych oraz pozyskiwania w sposób bierny energii słonecznej (bez kosztownych i skomplikowanych instalacji).

Modelowy ogród

Przez kilka ostatnich lat dom wtopił się w naturalne otoczenie. Otuliła go dzika przyroda, wzbogacona różnorodnymi założeniami wodnymi i ogrodowymi. Ogród, rozpostarty na ok. 1500 m² pomiędzy dużym domem a małym domkiem gościnnym, wzmocnił miejscowy

Po prawej stronie domu widać kącik jadalny, urządzonego na dostępnym bezpośrednio z kuchni tarasie. Pokryty kostką taras leży nieco wyżej niż widoczne na pierwszym planie drewniane nadbrzeże, mające charakter rekreacyjny.

DOM EKOLOGICZNY

ekosystem i stał się siedliskiem bogatej flory i fauny. Oprócz roli ozdobnej, reprezentacyjnej i rekreacyjnej, pełni ważną funkcję w podnoszeniu jakości mikroklimatu, będąc pod tym względem rozwiązaniem mode-

lowym. Korzeniowo-trzciniowa oczyszczalnia ścieków wzbogacona została o atrakcyjny staw doczyszczający. Przy samych ścianach domu i na pokrytych roślinnością dachach naturalne filtry oczyszczają wodę deszczową nim spłynie do stawu kąpielowego. W nim z kolei woda zachowuje czystość dzięki podpatrzonemu w naturze, właściwemu doborowi roślin oraz natlenianiu i zrytmizowaniu wody przez zastosowanie kaskady form wirowych.

Ogród, oglądany z domu, przypomina serię atrakcyjnych obrazów, zmieniających się w zależności od tego, przez które okno patrzymy. Efekt wzajemnego przenikania się domu i zieleni spotęgowano wbudowaniem w fasadę południową ogrodu zimowego. Integrująca przestrzeń, wysoka na dwie kondygnacje, ma kształt wewnętrznego atrium z galeriami. W pogodne dni na sufitach pomieszczeń usytuowanych po

stronie południowej dostrzec można światło słoneczne odbite od lustra wody.

Strony północna i południowa

Główna bryła domu jest zwarta, przykryta czterospadowym dachem. Okna pokoi mieszkalnych zwrócone są głównie na południe. Od północy, w pasie pomieszczeń stanowiących bufor ciepłny i osłaniających przed wiatrem wejście i taras, znajdują się biura, biblioteka, sanitariaty, a dach jest tradycyjny, lamany. Po stronie północnej jest tylko kilka niewielkich okien, zaś ściana częściowo przykryta została ziemią, tworzącą skarpe. Kontrastująca z północną elewacją południowa, a szczególnie jej część środkowa (tam gdzie mieszczą się weranda i wewnętrzne atrium), została w jak największym stopniu wystawiona na działanie promieni słonecznych. Pierwotnie dach nad częścią ogrodu zimowego przeznaczony był na miejsce dla kolektorów słonecznych, na razie jednak pokryty został zielonym dachem. Mansardowy dach wokół narożników kryje dodatkowe pokoje na piętrze, wsparte na solidnych

Widok od strony południowej. W pogodne dni do pomieszczeń mieszkalnych po tej stronie domu wpada mnóstwo słonecznego światła – także odbitego od lustra sąsiadującej z budynkiem wody.

Można odnieść wrażenie, że ogród i dom wzajemnie się przenikają. Efekt ten spotęgowano wybudowaniem łączącej dom z ogrodem wysokiej, przeszklonej werandy, niemal stykającej się ze stawem.

Zachodni narożnik domu otulono zielenią. Drewniana pergola pokryta pnączami tworzy żywą ściankę przy oknie otwartym na południe.

Widok od strony zachodniej. Ściana domu jest po tej stronie nieregularna, ciekawie połamana — niektóre okna udało się lekko skierować na południe, dzięki czemu także po tej stronie domu nie brakuje słońca. Na dachu pod oknami dziecięcego pokoju widać naturalny mini ogródek porośnięty trawą.

drewnianych słupach. Od południa znajduje się również taras do spożywania posiłków, dostępny bezpośrednio z kuchni. Został on przykryty wysuniętym okapem mansardowego dachu i markizą. Nieco niżej — na poziomie posadzki ogrodu zimowego — zbudowano drewniane nadbrzeże stawu.

Elewacje wschodnia i zachodnia

Od strony ulicy (elewacja wschodnia), pod wysuniętym okapem dachu, znajduje się niewielki dziedziniec wejściowy, widoczny przez okienko kuchni. Murowane fragmenty ogrodzenia z obu stron furtki nawiązują do architektury domu i zwieńczone są donicami na roślinność. Elewacja zachodnia skrywa pomieszczenia o charakterze rekreacyjnym. Po tej stronie domu znajduje się też szerokie wyjście z pokoju biurowego oraz z piwnicy, w której mieszczą się sale wypoczynko-

wo-sportowe. Fragment zielonego, pokrytego trawą, dachu pomiędzy mansardą a łamanym dachem pełni rolę ogródka przy oknach pokoi dziecięcych.

Zachodnia ściana domu jest nieregularna, dzięki czemu kilka okien skierowano bardziej w stronę południową i uzyskano ciekawe rozwinięcie wewnętrznej ściany.

Dom wyposażony został w nowoczesny system ogrzewania o minimalnej dla takiej kubatury mocy i w system wentylacji wymuszonej z odzyskiem ciepła (tzw. rekuperacji). Zgodnie z pierwotnym założeniem, parking dla samochodów zbudowano w pewnej odległości od domu, dlatego każdego gościa czeka miły spacer przez wyjątkowo piękny ogród.

TEKST: ARCH. DARIUSZ ŚMIECHOWSKI
FOTO: BARTOSZ MAKOWSKI

KONTAKT:
PRACOWNIA ARCHITEKTONICZNA
Dariusza Śmiechowskiego,
tel. (0-22) 724-87-28

